

TÀI CHÍNH CARBON

CHÌA KHÓA XANH CHO SỰ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

THÁNG 5 - 2024

Table of Contents

Bối cảnh thúc đẩy tài chính Carbon

1

Tín chỉ Carbon

3

Thị trường Carbon

6

Thực tế triển khai thị trường Carbon
trên thế giới và Việt Nam

12

01. BỐI CẢNH THÚC ĐẨY TÀI CHÍNH CARBON

Hội nghị về Biến đổi Khí hậu hàng năm lần thứ 28 (COP 28)

Chủ đề " Gắn kết - hành động - hiệu quả"

Hội nghị là một bước tiến quan trọng trong cam kết toàn cầu cắt giảm phát thải và tăng cường hợp tác khí hậu.

4 trụ cột cam kết tại COP 28: Chuyển đổi năng lượng, Tài chính Khí hậu, Sinh kế người dân, Hợp tác và hội nhập.

Dần loại bỏ nhiên liệu hóa thạch. Tăng gấp 3 lần công suất năng lượng tái tạo trên toàn cầu vào năm 2030, đẩy nhanh nỗ lực giảm sử dụng than và làm sạch các ngành công nghiệp khó khử carbon.

Tăng cường cam kết tài chính khí hậu bao gồm việc tăng cường nguồn lực cho Quỹ Khí hậu Xanh và một số quỹ khác để thúc đẩy các hoạt động hỗ trợ chuyển đổi.

Đạt được các cam kết quốc tế và toàn diện trên lĩnh vực năng lượng, thực phẩm, giảm phát thải, cải thiện đa dạng sinh học để giải quyết các vấn đề khí hậu.

Tập trung và hợp tác và đa dạng hoá đối tác giữa các quốc gia và các bên liên quan như doanh nghiệp, xã hội, người dân, tổ chức quốc tế.

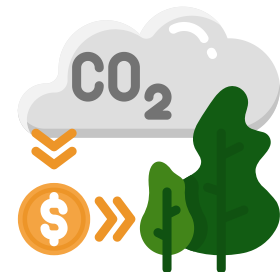
02. TÍN CHỈ CARBON

Tín chỉ Carbon

Hay còn gọi là “Carbon credit” là một đơn vị đo lường sử dụng để xác định khí thải carbon dioxide (CO₂) và các khí thải khác gây hiệu ứng nhà kính mà một cá nhân, tổ chức, hoặc một quốc gia tạo ra. Tín chỉ carbon được coi là giấy phép hoặc chứng chỉ có thể mua bán, cung cấp cho người nắm giữ tín chỉ quyền phát thải một tấn carbon dioxide hoặc tương đương với một loại khí nhà kính khác

Mỗi tín chỉ carbon ~ đại diện cho quyền phát thải một tấn CO₂ hoặc một lượng khí nhà kính khác tương đương với 1 tấn CO₂ (tCO₂e) vào bầu khí quyển.

Giá tín chỉ Carbon

Giá loại Carbon			
	Lượng đã bán	Giá trung bình (\$)	Giá trong khoảng (\$)
Gió	12.8	1.9	0.3-18
REDD+	11	3.3	0.8-20+
Bãi rác chôn lấp khí metan	7.9	2	0.2-19
Trồng cây	3	7.5	2.2-20+
Bếp nấu ăn thân thiện môi trường	3	4.9	2-20+
Thủy điện	1.5	1.4	0.2-8
Lọc nước	1.2	3.8	1.7-9
Quản lý cải thiện rừng	0.8	9.6	2-17.5
Sinh khối/ Than sinh học	0.7	3	0.9-20+
Hiệu quả năng lượng, chủ yếu trong công nghiệp	0.7	4.1	0.1-20
Khí sinh học Biogas	0.6	5.9	1-20+
Hiệu quả năng lượng tập trung vào cộng đồng	0.6	9.4	3.3-20+
Vận tải	0.5	2.9	2.2-6.8
Chuyển đổi nhiên liệu	0.5	11.4	3.5-20+
Năng lượng mặt trời	0.3	4.1	1-9.8
Dự trữ Metan	0.2	7	4-20+
Địa nhiệt	0.1	4	2.5-8
Kết hợp nông - lâm nghiệp	0.1	9.9	9-11

Nguồn: 8 BillionTrees.com

Tầm quan trọng của tín chỉ Carbon

Tăng cường tuân thủ các Quy Định Pháp Lý

- Việc tuân thủ các quy định về phát thải carbon là yêu cầu bắt buộc đối với các doanh nghiệp tại một số quốc gia.
- Sử dụng Tín chỉ carbon giúp các doanh nghiệp tránh được các rủi ro pháp lý và tài chính có thể phát sinh từ việc vi phạm các quy định này.

Tạo đà cho sự phát triển bền vững

- Bằng cách giảm lượng khí thải carbon, doanh nghiệp không chỉ đóng góp vào việc giảm biến đổi khí hậu mà còn thúc đẩy sự phát triển bền vững của bản thân và của cộng đồng.
- Việc sử dụng tín chỉ carbon là một phần của việc xây dựng một chiến lược kinh doanh bền vững và mang lại lợi ích lâu dài cho doanh nghiệp và xã hội.

Tạo động lực kinh tế cho các doanh nghiệp

- Thị trường carbon thúc đẩy doanh nghiệp đầu tư vào hoạt động kinh tế hướng tới thông lệ bền vững hơn (trồng rừng, bảo vệ rừng), chuyển sang các nguồn năng lượng tái tạo và các phương thức sản xuất ít phát thải hơn.
- Khuyến khích hợp tác quốc tế trong việc giải quyết biến đổi khí hậu, giúp các quốc gia đang phát triển có thêm nguồn lực để thực hiện các cam kết khí hậu của mình.

Nâng cao hiệu quả và tiết kiệm chi phí

- Quản lý hiệu quả lượng khí thải carbon có thể dẫn đến việc tối ưu hóa sử dụng nguyên liệu và tài nguyên, cải thiện hiệu suất năng lượng và quy trình sản xuất.
- Điều này không chỉ giúp doanh nghiệp giảm thiểu ảnh hưởng đến môi trường mà còn giúp họ tiết kiệm chi phí vận hành và tăng cường lợi nhuận.

03. THỊ TRƯỜNG CARBON

Lịch sử thị trường Carbon

Thị trường carbon là một cơ chế tạo nguồn lực để thúc đẩy việc giảm phát thải khí nhà kính và chuyển đổi sang nền kinh tế trung hòa carbon.

Thị trường Carbon bắt nguồn từ Nghị định thư Kyoto của Liên Hợp Quốc về biến đổi khí hậu được thông qua vào năm 1997. Nội dung Nghị định thư Kyoto quy định về các quốc gia có dư thừa quyền phát thải được bán cho hoặc mua lại từ các quốc gia phát thải nhiều hơn hoặc ít hơn so với mục tiêu cam kết đã được thông qua.

Thị trường carbon hay còn gọi là thị trường trao đổi tín chỉ carbon là một loại hình thị trường cho phép các tổ chức mua bán, giao dịch quyền phát thải khí nhà kính. Các công ty, tổ chức hoặc cá nhân có thể sử dụng thị trường carbon để bù đắp lượng phát thải khí nhà kính bằng cách mua tín chỉ carbon từ các đơn vị loại bỏ hoặc giảm phát thải khí nhà kính.

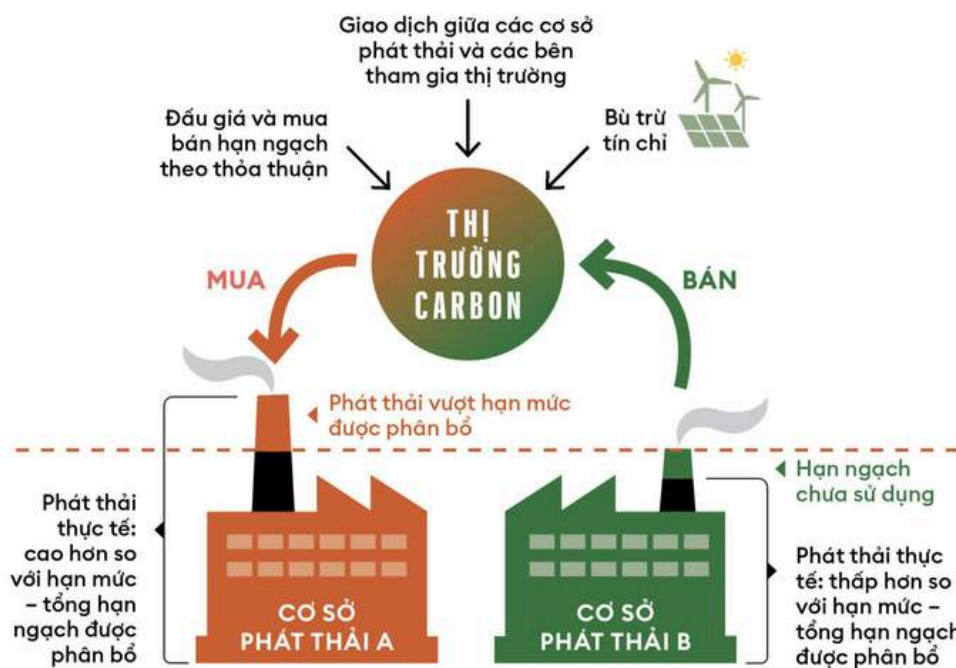

	Tự nguyện	Bắt buộc
Trong nước	<p>Tổ chức, cá nhân trong nước tự nguyện tham gia bù đắp phát thải của mình hoặc mua tín chỉ để hỗ trợ các dự án GPT/ loại bỏ KNK, ví dụ thị trường ở Thái Lan, Malaysia, Hồng Kông</p>	<p>Các ngành hoặc tổ chức thuộc một số lĩnh vực nhất định phải tuân thủ các quy định của chính phủ hoặc bắt buộc phải tham gia thị trường carbon trong nước, ví dụ như thị trường ở Hà Quốc, Úc</p>
Quốc tế	<p>Tổ chức, cá nhân từ các quốc gia khác nhau tự nguyện tham gia bù đắp phát thải của mình hoặc mua tín chỉ để hỗ trợ các dự án GPT/ loại bỏ KNK</p>	<p>Tổ chức từ các quốc gia khác nhau trao đổi hạn ngạch phát thải và tín chỉ carbon để hoàn thành các nghĩa vụ về khí hậu trong 1 hệ thống hoặc khuôn khổ quốc tế</p>

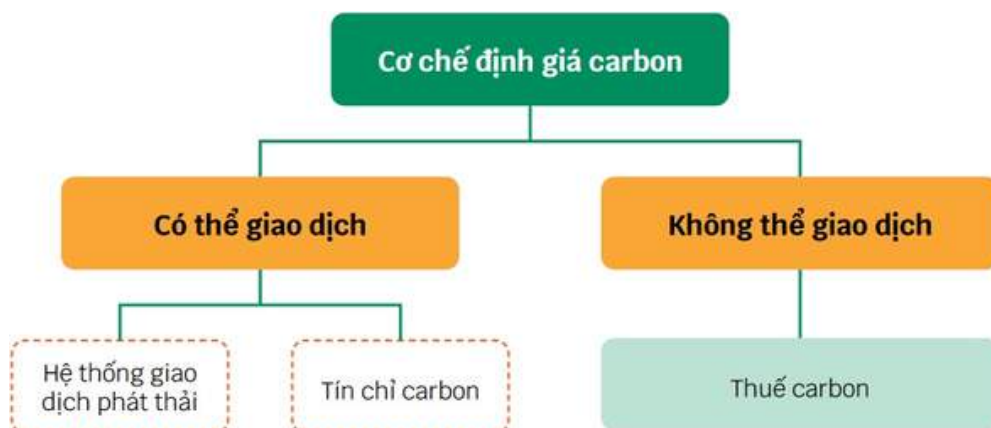
Thị trường bắt buộc (Mandatory Carbon Market - MCM)

Đây là thị trường mà trong đó việc mua bán tín chỉ carbon dựa trên các cam kết của các quốc gia trong khuôn khổ của UNFCCC để đạt được các mục tiêu giảm phát thải khí nhà kính.

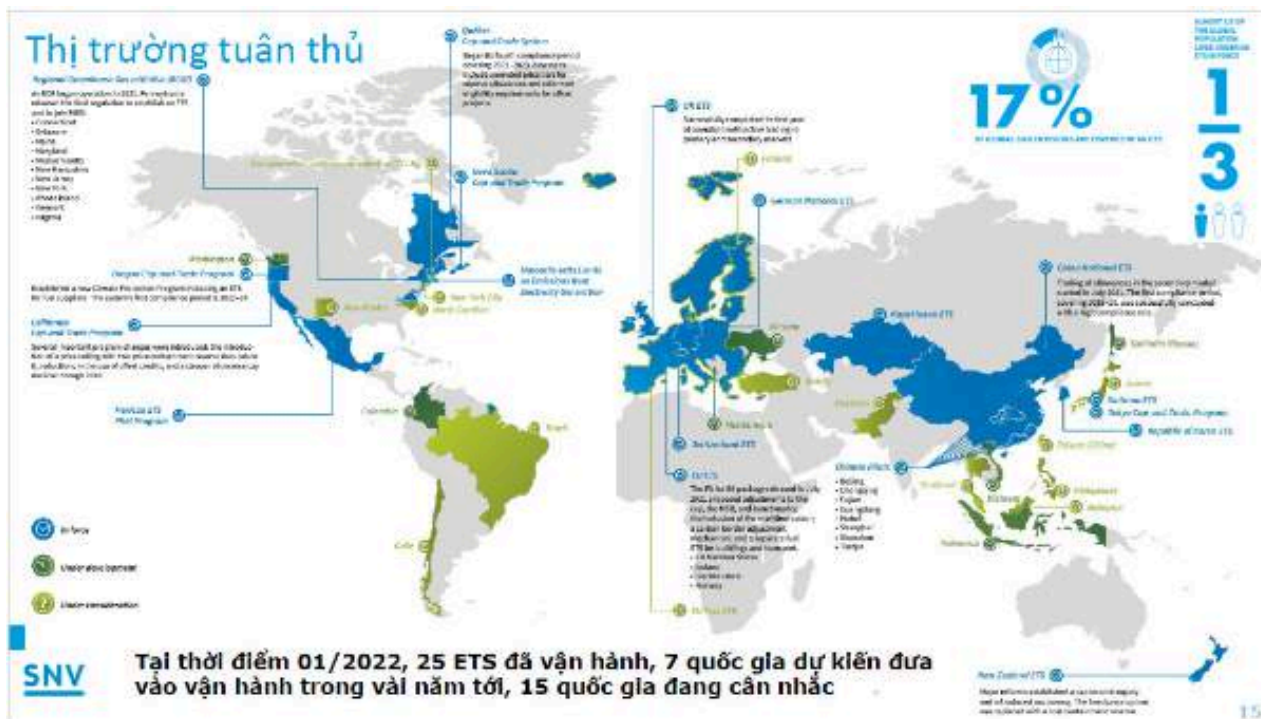
Thị trường này mang tính bắt buộc và chủ yếu dành cho các dự án trong Cơ chế phát triển sạch (CDM), Cơ chế phát triển bền vững (SDM) hoặc Cơ chế đồng thực hiện (JI).

Các doanh nghiệp trao đổi và giao dịch các đơn vị phát thải dư thừa và thiếu hụt với nhau.

Các công cụ định giá carbon

01

Giới Hạn Tổng Phát Thải (Cấp)

Chính phủ hoặc cơ quan quản lý sẽ xác định một lượng tối đa các khí nhà kính được phép phát thải. Hạn mức này sẽ giảm dần theo thời gian để đảm bảo tính hiệu quả giảm phát thải của hệ thống.

02

Phát Hành và Phân Phối Tín Chỉ

Các chính phủ phân bổ hạn ngạch (tín chỉ) tương ứng cho các cơ sở có phát thải. Hạn ngạch có thể được phân bổ miễn phí dựa trên lịch sử phát thải/ cường độ phát thải trung bình của một doanh nghiệp hoặc được bán đấu giá.

03

Giao Dịch Tín Chỉ

Các doanh nghiệp được phân bổ hạn ngạch có thể trao đổi các tín chỉ với nhau tạo sự linh hoạt cho các doanh nghiệp và đảm bảo tổng phát thải trong hạn mức cho phép.

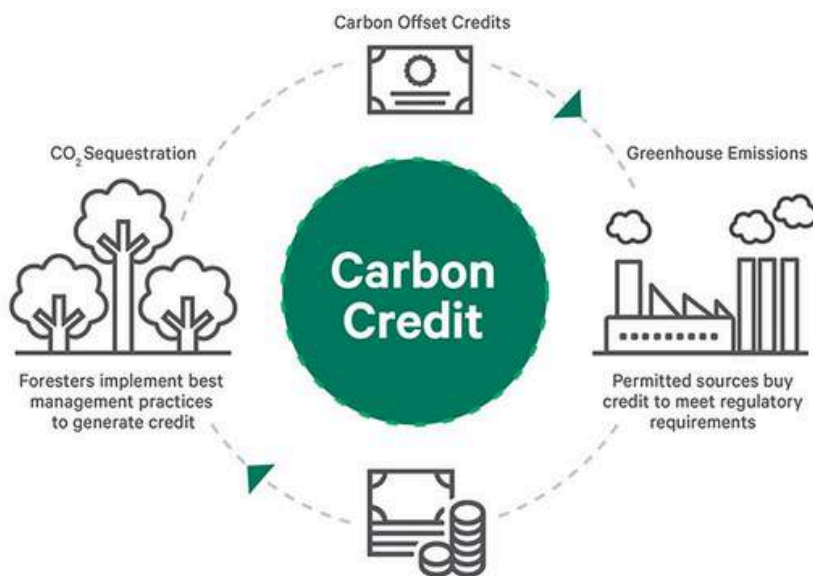
04

Tuân Thủ

Các doanh nghiệp phải chứng minh rằng họ có đủ quyền phát thải cho toàn bộ lượng khí thải của mình trong một kỳ báo cáo nhất định (thường là mỗi năm) nhằm tránh đối mặt với các án phạt.

Thị trường carbon tự nguyện (Voluntary Carbon Market - VCM)

Đây là thị trường dựa trên cơ sở hợp tác thỏa thuận song phương hoặc đa phương giữa các tổ chức, công ty hoặc quốc gia. Thị trường cho phép các tổ chức, doanh nghiệp mua bán các đơn vị tín chỉ carbon - cung cấp cơ hội cho các công ty phát thải bù đắp khi thải của họ

Phát Triển Dự Án

1

Các dự án giảm, tránh hoặc hấp thụ phát thải (như trồng rừng, năng lượng tái tạo hoặc dự án thu giữ methane) được phát triển. Mỗi dự án phải được xác minh và kiểm định để đảm bảo nó cung cấp lượng giảm phát thải thực sự.

Chứng Nhận Tín Chỉ

2

Sau khi được kiểm định, các dự án đã phát triển tạo ra tín chỉ, mỗi tín chỉ tương đương với một tấn CO2 tương đương được giảm hoặc hấp thụ.

Giao Dịch Tín Chỉ

3

Các tín chỉ Carbon có thể được bán trên thị trường tự nguyện cho doanh nghiệp hoặc cá nhân muốn bù đắp cho lượng phát thải Carbon của mình. Giá mỗi tín chỉ Carbon rất đa dạng tùy thuộc vào loại dự án, vị trí, lợi ích

Hủy Bỏ Tín Chỉ

4

Sau khi phát hành và được mua bởi các doanh nghiệp, tín chỉ được “hủy bỏ” để bù đắp cho lượng phát thải của người mua, đảm bảo mỗi tín chỉ chỉ được sử dụng một lần.

Các tổ chức chứng nhận tín chỉ Carbon hiện nay

Verified Carbon Standard (VCS) của VERRA, được giới thiệu vào năm 2007, hiện chiếm 90% giao dịch. VCS thường được sử dụng để phát triển các dự án và xác nhận tín chỉ carbon rừng được tạo ra từ rừng trồng mới, trồng lại rừng gỗ lớn, trồng rừng đặc dụng và rừng phòng hộ, phục hồi rừng tự nhiên; giảm phát thải từ chống mất rừng và suy thoái rừng; phục hồi và bảo tồn đất ngập nước.

Gold Standard (GS) hình thành năm 2003, là một tiêu chuẩn quốc tế uy tín dành cho các dự án giảm phát thải khí nhà kính, bao gồm cả dự án REDD+. Được phát triển bởi Liên minh Quốc tế Bảo tồn Thiên nhiên (WWF) và Tập đoàn South Pole, Gold Standard nổi bật với những yêu cầu khắt khe, đảm bảo tính bền vững và tác động tích cực toàn diện của các dự án được cấp chứng nhận.

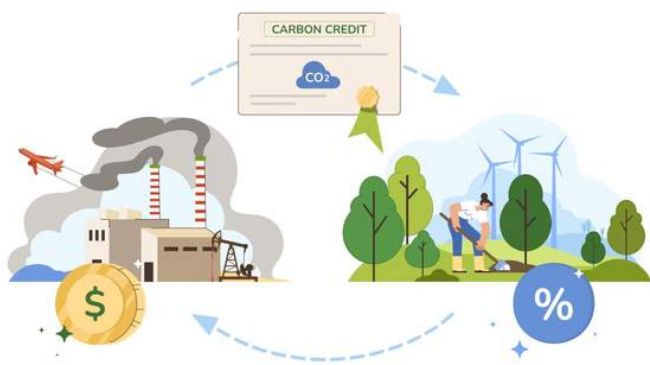
American Carbon Registry (ACR), trước đây được gọi là US Registry, là một tổ chức phi lợi nhuận của Winrock International, hoạt động như một chương trình đăng ký và xác minh tín chỉ carbon tự nguyện hàng đầu ở Hoa Kỳ. ACR không chỉ tập trung vào các dự án REDD+ mà còn bao gồm cả các dự án giảm phát thải khí nhà kính khác trong các lĩnh vực như năng lượng, công nghiệp và nông nghiệp.

04. Thực tế triển khai thị trường carbon trên thế giới và Việt Nam

Thị trường tín chỉ carbon sôi động trên thế giới

Trên thế giới hiện nay có **58 quốc gia** phát triển thị trường carbon, hoạt động cực kỳ sôi nổi, đặc biệt ở khu vực **châu Á, châu Úc và Bắc Mỹ**. **27 quốc gia** áp dụng thuế carbon và một số quốc gia áp dụng cả hai. Các quốc gia này xây dựng sàn giao dịch tín chỉ carbon và đã có nhiều giao dịch, nguồn thu về rất lớn, tạo xu hướng cho các nước chưa tham gia thị trường carbon.

Các dự án giảm phát thải, như dự án năng lượng tái tạo và giảm thải methane với **66.88%** tổng doanh thu thị trường vào năm **2022**.

Châu Âu là thị trường carbon lớn nhất thế giới, chiếm **89.56%** doanh thu năm **2022**, chủ yếu từ hệ thống **EU Emissions Trading System (ETS)**. Thị trường carbon dự kiến đạt **2,69 nghìn tỷ USD** với tốc độ tăng trưởng cao nhất **18,23%** trong giai đoạn **2023 - 2028**.

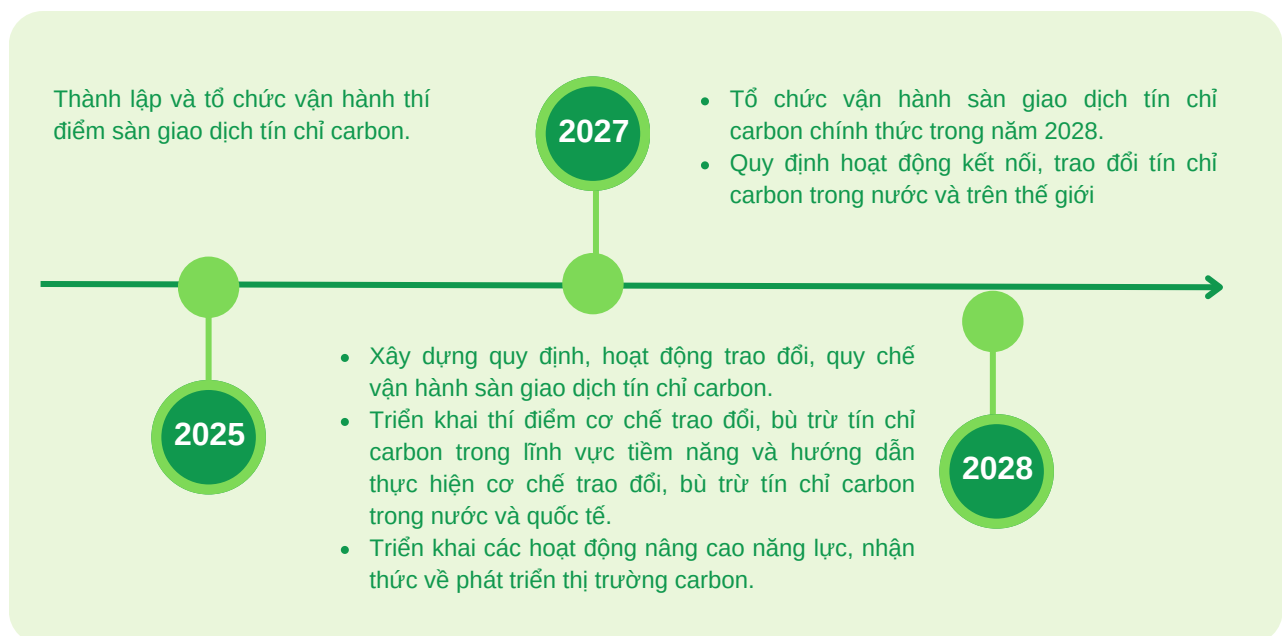
Một số sàn giao dịch tín chỉ carbon trên thế giới

Hệ thống EU Emissions Trading System (ETS)	Từ tháng 10/2023, 27 nước thành viên EU đã bắt đầu đánh thuế carbon với sáu loại hàng hóa nhập khẩu từ bên ngoài có nguy cơ ô nhiễm cao là sắt thép, xi măng, phân bón, nhôm, điện và hydro.
Sàn giao dịch California Cap-and-Trade Program	Đây là một sàn giao dịch tại tiểu bang California, Hoa Kỳ, và là một phần của Western Climate Initiative, bao gồm cả các tỉnh của Canada.
Sàn Japan Carbon Credit Trading Scheme (J-Credits)	Sàn giao dịch tín chỉ carbon “J-credits” khai trương ngày 11/10/2023 trên sàn chứng khoán Tokyo (TSE). Ban đầu có 188 công ty và tổ chức Nhật Bản tham gia mua bán tín chỉ carbon được Chính phủ xác thực thông qua việc sử dụng năng lượng tái tạo và quản lý rừng.
Sàn China National Emissions Trading Scheme	Trung Quốc đã bắt đầu thử nghiệm hệ thống giao dịch tín chỉ carbon quốc gia của mình vào năm 2021, với kế hoạch mở rộng quy mô trong tương lai.

Thị trường tín chỉ carbon tại Việt Nam còn non trẻ nhưng đầy hứa hẹn

Hiện Chính phủ mới ban hành **Nghị định số 06/2022/NĐ-CP** ngày 7/1/2022 quy định giảm nhẹ phát thải khí nhà kính và bảo vệ tầng ozone, trong đó quy định lộ trình phát triển, thời điểm triển khai thị trường carbon trong nước và thực hiện các dự án trao đổi tín dụng trong nước và quốc tế.

Theo đề án **“Phát triển thị trường carbon tại Việt Nam”** từ nay đến hết năm **2027**, Việt Nam tập trung xây dựng quy định quản lý tín chỉ carbon, hoạt động trao đổi hạn ngạch phát thải khí nhà kính và tín chỉ carbon; xây dựng quy chế vận hành sàn giao dịch tín chỉ carbon.

Thị trường carbon trong nước sẽ thí điểm từ năm **2025**. Giai đoạn từ năm 2028 sẽ tổ chức vận hành sàn giao dịch tín chỉ carbon chính thức trong năm **2028**; quy định các hoạt động kết nối, trao đổi tín chỉ carbon trong nước với thị trường carbon khu vực và thế giới.

Thúc đẩy dự án tín chỉ carbon

Năm **2023** đánh dấu mốc rất quan trọng khi lần đầu tiên ngành lâm nghiệp Việt Nam đã bán thành công **10,3 triệu tín chỉ carbon rừng** thông qua **Ngân hàng Thế giới (WB)**. Với đơn giá bán tín chỉ 5 USD/tấn carbon hấp thụ, thu về **51,5 triệu USD (gần 1.250 tỷ đồng)**. WB đã thanh toán tiền ERPA đợt một cho Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn là **41,2 triệu USD (tương đương 997 tỷ đồng)**, đạt 80% kết quả giảm phát thải theo hợp đồng mua bán đã ký. Số tiền còn lại **10,3 triệu USD** sẽ được thanh toán sau khi hoàn thành việc chuyển giao **10,3 triệu tấn CO₂** còn lại.

Đây là kết quả của việc thực hiện Thỏa thuận chi trả giảm phát thải nhà kính vùng Bắc Trung Bộ (ERPA) ký vào ngày 22/10/2020 giữa Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Ngân hàng Tái thiết và Phát triển quốc tế (IBRD) thuộc nhóm Ngân hàng Thế giới (World Bank).

VIỆT NAM ĐÃ NHẬN ĐỦ KHOẢN CHI TRẢ 51,5 TRIỆU USD TỪ VIỆC CHUYỂN NHƯỢNG 10,3 TRIỆU TẤN CO₂

(VÙNG BẮC TRUNG BỘ GIAI ĐOẠN 2018-2024)

Nguồn: Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

Nguồn tiền thu được từ bán tín chỉ carbon rừng sẽ dùng để chi trả cho các chủ rừng được giao quản lý rừng tự nhiên, Ủy ban nhân dân cấp xã và tổ chức khác được Nhà nước giao trách nhiệm quản lý rừng tự nhiên, các đối tượng khác có hoạt động liên quan đến thực hiện các hoạt động bảo vệ và phát triển rừng, góp phần giảm mất rừng, suy thoái rừng và nâng cao thu nhập, cải thiện sinh kế cho người dân làm nghề rừng.

Đến năm 2028, Việt Nam sẽ chính thức vận hành sàn giao dịch tín chỉ carbon tự nguyện. Đến lúc đó, doanh nghiệp có thể mua bổ sung tín chỉ bù đắp carbon để đạt mục tiêu Net Zero. Giai đoạn hiện tại là lúc doanh nghiệp cần thực hiện báo cáo kiểm kê phát thải theo quy định của Việt Nam và thế giới để hạn chế rủi ro pháp lý và nắm lấy thời cơ đến từ dòng chảy chuyển dịch “nhà cung cấp xanh” đang diễn ra trên phạm vi toàn cầu.

“HÃY LIÊN HỆ VỚI CHÚNG TÔI NGAY HÔM NAY VÀ CÙNG NHAU XÂY DỰNG MỘT NGÀY MAI TỐT ĐẸP HƠN”

Giant Barb là công ty tiên phong trong lĩnh vực **Tài chính Carbon** tại Việt Nam, cung cấp các dịch vụ toàn diện như Kiểm kê khí nhà kính, Báo cáo ESG và Giải pháp thị trường tín chỉ carbon cho doanh nghiệp trong nước và quốc tế.

Với phương châm “Hướng tới một xã hội carbon thấp”, Giant Barb kết nối các cá nhân, nhà đầu tư, doanh nghiệp và chính phủ với nhau để xây dựng các dự án xanh hướng đến mục tiêu trung hòa carbon, góp phần vào nỗ lực toàn cầu trong cuộc chiến chống biến đổi khí hậu.

Công Ty Cổ Phần Khoa Học & Môi Trường Giant Barb

Trụ sở: số 07 Tôn Thất Thuyết, phường Dịch Vọng Hậu, quận Cầu Giấy, Hà Nội

Điện thoại: +84 983 700 168

Contact: www.giantbarb.com/ info@giantbarb.com

Tìm hiểu thêm tại đây:

www.giantbarb.com

Cùng nhau, chúng ta có thể
tạo ra sự khác biệt vượt qua
ranh giới và để lại tài sản tích
cực cho các thế hệ mai sau.

